

A FÉRFIAK ÉS NŐK KÖZÖTTI EGYENLŐSÉG

A nők és a férfiak közötti egyenlőség megvalósítása az Európai Unió célkitűzéseinek egyike. Az idők folyamán a jogalkotás, az ítélkezési gyakorlat és a szerződések módosításai hozzájárultak ezen elv és végrehajtása megerősítéséhez az EU-ban. Az Európai Parlament mindig buzgón védte a nők és a férfiak közötti egyenlőség elvét.

JOGALAP

1957 óta szerepel az európai alapszerződésekben az az elv, hogy a férfiaknak és a nőknek egyenlő munkáért egyenlő díjazást kell kapniuk (ma: az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 157. cikke)). Emellett az EUMSZ 153. cikke lehetővé teszi, hogy a foglalkoztatással és a munkavégzéssel kapcsolatos kérdésekben az EU az egyenlő esélyek és az egyenlő bánásmód szélesebb területén is fellépjen, és ennek keretében az EUMSZ 157. cikke értelmében jogszerűen alkalmazható pozitív diszkrimináció a nők emancipációja érdekében. Emellett az EUMSZ 19. cikke lehetővé teszi, hogy jogszabályokat hozzanak a megkülönböztetés valamennyi formájával szemben, beleértve a nemi alapú megkülönböztetést is. Az EUMSZ 79. és 83. cikke alapján jogszabályokat fogadtak el az emberkereskedelem, különösen a nők és a gyermekek kereskedelme ellen, a „Jogok, egyenlőség és polgárság” program pedig többek között a nők elleni erőszak megszüntetéséhez hozzájáruló intézkedéseket támogat az EUMSZ 168. cikke alapján.

CÉLKITŰZÉSEK

Az Európai Unió értékekre épül, többek között az egyenlőségre, és támogatja a férfiak és nők közötti egyenlőséget (az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 2. cikke és 3. cikkének (3) bekezdése). Ezeket a célkitűzéseket az Alapjogi Charta 21. cikke is tartalmazza. Az EUMSZ 8. cikke emellett az Unió feladatává teszi, hogy megszüntesse az egyenlőtlenégeket, és valamennyi tevékenysége során törekedjen a nők és férfiak közötti egyenlőség előmozdítására (ez a fogalom „a nemek közötti egyenlőség érvényesítése” formában is ismert). Az Unió és a tagállamok a Lisszaboni Szerződést elfogadó kormányközi konferencia záróokmányához csatolt 19. nyilatkozatban elkötelezték magukat amellyel, hogy törekedjenek „a házasságon belüli erőszak valamennyi formájának leküzdésére (...) e bűncselekmények megelőzése és megbüntetése, valamint az áldozatok támogatása és védelme érdekében”.

EREDMÉNYEK

A. Főbb jogalkotási fejlemények

A főként a rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadott uniós jogszabályok a következők:

- a Tanács 79/7/EGK irányelve (1978. december 19.) a férfiak és a nők közötti egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról;
- a várandós, a gyermekágyas vagy szoptató munkavállalók munkahelyi biztonságának és egészségvédelmének javítását ösztönző intézkedések bevezetéséről szóló, 1992. október 19-i 92/85/EGK tanácsi irányelv;
- a Tanács 2004/113/EK irányelve (2004. december 13.) a nők és férfiak közötti egyenlő bánásmód elvének az árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés, valamint azok értékesítése, illetve nyújtása tekintetében történő végrehajtásáról;
- 2006-ban számos jogalkotási aktust hatályon kívül helyeztek, és azokat a férfiak és nők közötti esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatás és munkavégzés területén történő megvalósításáról szóló, 2006. július 5-i 2006/54/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv^[1] (átdolgozott szöveg) váltotta fel. Ez az irányelv meghatározza a közvetlen és a közvetett megkülönböztetés, a zaklatás és a szexuális zaklatás fogalmát. Ezenkívül megelőző intézkedések megtételére ösztönzi a munkáltatókat a szexuális zaklatás elleni küzdelemben, megerősíti a hátrányos megkülönböztetés esetén kiszabható szankciókat, és előírja, hogy a tagállamokban létre kell hozni a nők és a férfiak közötti egyenlő bánásmód előmozdításáért felelős szervezetet. A Parlament jelenleg az irányelv egyenlő bérezésre vonatkozó rendelkezéseinek felülvizsgálatát sürgeti^[2], emellett végrehajtási jelentést fogadott el a Parlamenti Kutatási Szolgáltatások Főigazgatósága (EPRS) által megrendelt számos tanulmány alapján;
- a 2010. március 8-i 2010/18/EU tanácsi irányelv a BUSINESSEUROPE, az UEAPME, a CEEP és az ESZSZ által a szülői szabadságról kötött, felülvizsgált keretmegállapodás végrehajtásáról és a 96/34/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről;
- az Európai Parlament és a Tanács 2010. július 7-i 2010/41/EU irányelve az önálló vállalkozói tevékenységet folytató férfiak és nők közötti egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról és a 86/613/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről;
- az Európai Parlament és a Tanács 2011/36/EU irányelve (2011. április 5.) az emberkereskedelem megelőzéséről, és az ellene folytatott küzdelemről, az áldozatok védelméről, valamint a 2002/629/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról.

---

[1]Az átdolgozott irányelv a 2002/73/EK irányelvvel módosított 76/207/EGK irányelvet is hatályon kívül helyezte.

[2]Lásd az Európai Parlament 2013. május 24-i állásfoglalását a Bizottságnak szóló ajánlásokkal a férfi és női munkavállalók egyenlő vagy egyenlő értékű munkáért járó egyenlő díjazása elvének alkalmazásáról – HL C 264. E, 2013.9.13., 75. o.

Ez az irányelv rendelkezik az emberkereskedelem miatti szankciók, illetve az áldozatokat támogató eszközök közelítéséről a tagállamokban, emellett felszólítja a tagállamokat, hogy a kereslet csökkentésének céljából mérlegeljék „intézkedések meghozatalát (...) annak érdekében, hogy bűncselekménnyé nyilvánítsák a (...) kizsákmányolás tárgyát képező szolgáltatások igénybevételét, amennyiben a szolgáltatást igénybe vevőnek tudomása van arról, hogy az érintett személy (...) [emberkereskedelem] áldozata”; létrehozta emellett az emberkereskedelem elleni küzdelem uniós koordinátorának posztját;

- a 2011. december 13-i 2011/99/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv az európai védelmi határozatról, amely „célja egy személynek valamely más személy olyan bűncselekményével szembeni védelme (...), amely az adott személy életét, testi és lelki épségét (...), méltóságát, személyes szabadságát [vagy nemi integritását] bármilyen módon veszélyeztetheti”, és amely lehetővé teszi valamely más tagállam illetékes hatósága számára, hogy ezen más tagállam területén fenntartsa az adott személy védelmét; ezt az irányelvet a polgári ügyekben hozott védelmi intézkedések kölcsönös elismeréséről szóló, 2013. június 12-i 606/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet is megerősíti, amely biztosítja a polgári védelmi intézkedések Unió-szerte történő elismerését;
- az Európai Parlament és a Tanács 2012/29/EU irányelve (2012. október 25.) a bűncselekmények áldozatainak jogaira, támogatására és védelmére vonatkozó minimumszabályok megállapításáról és a 2001/220/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról.

B. Előrelépés az Európai Unió Bíróságának (EUB) közelmúltbeli ítélkezési gyakorlatában

Az EUB fontos szerepet játszik a nők és a férfiak közötti egyenlőség előmozdításában. Íme az egyenlőséghez kapcsolódó legjelentősebb ítéletek listája:

- a Defrenne II-ügyben 1976. április 8-án hozott ítélet (43/75. sz. ügy): a Bíróság elismerte a férfiak és nők egyenlő díjazására vonatkozó elv közvetlen hatályát, és úgy határozott, hogy az említett elv nemcsak a hatóságok intézkedéseire, hanem minden olyan megállapodásra is vonatkozik, amelynek szándéka a fizetett munka kollektív szabályozása;
- a Bilka-ügyben 1986. május 13-án hozott ítélet (170/84. sz. ügy): a Bíróság úgy döntött, hogy a részmunkaidős alkalmazottakat a foglalkoztatási nyugdíjrendszerből kizáró intézkedés „közvetett megkülönböztetést” testesített meg, és ezáltal ellentétes az EGK-Szerződés korábbi 119. cikkével, amennyiben jelentősen nagyobb számú nőt érintett, mint férfit, kivéve, ha bizonyítható, hogy a kizárás a nemi alapon történő megkülönböztetéshez nem kapcsolódó, objektívan indokolható tényezők alapján történt;
- a Barber-ügyben 1990. május 17-én hozott ítélet (262/88. sz. ügy): a Bíróság ítélete értelmében a foglalkozási nyugdíj minden formája a korábbi 119. cikk szerinti díjazásnak felel meg, így alkalmazandó rá az egyenlő bánásmód elve. A Bíróság ítélete szerint a férfiak is – női kollégáikkal azonos életkorban –

gyakorolhatják nyugdíjjogosultságukat vagy túlélő hozzátartozói nyugdíjra való jogosultságukat;

- a Marschall-ügyben 1997. november 11-én hozott ítélet (C-409/95. sz. ügy): a Bíróság kijelentette, hogy nem zárja ki a közösségi jog azt a nemzeti szabályt, amely – egy olyan esetben, amikor egy adott ágazatban kevesebb nő dolgozik mint férfi – előírja, hogy kiemelt fontosságot kell biztosítani a női pályázók támogatására („pozitív diszkrimináció”), feltéve, hogy az ilyen előny nem automatikus, és a férfi pályázók tekintetében biztosítják, hogy esetüket mérlegelik, és nem zárják ki őket eleve a jelentkezésből;
- a Test Achats-ügyben 2011. március 1-jén hozott ítélet (C-236/09. sz. ügy): a Bíróság kijelentette, hogy a 2004/113/EK tanácsi irányelv 5. cikkének (2) bekezdése érvénytelen, mivel ellentétes a nők és férfiak közötti egyenlő bánásmód elvével az árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés terén. Ezért a nők és férfiak esetében ugyanazokat a biztosításmatematikai számításokat kell alkalmazni a biztosítási díjak és juttatások meghatározásakor;
- a Korwin-Mikke-ügyben 2018. május 31-én hozott ítélet (T-770/16. és T-352/17. sz. ügy): a Bíróság ítéletében támogatta [Janusz Korwin-Mikke](#) lengyel szélsőjobboldali európai parlamenti képviselő ellen a plenáris ülésen elhangzott számos ellentmondásos megjegyzésével kapcsolatban kiszabott szankciók megsemmisítését. Ítéletében a Bíróság kimondta, hogy míg a véleménynyilvánítás szabadsága olyan alapvető jog, amelyet meg kellett védeni, a Parlament eljárási szabályzata alapján az intézmény csak akkor büntetheti az európai parlamenti képviselőket, ha észrevételeik „aláássák eljárásait vagy súlyos fenyegetést jelentenek a társadalom számára, például erőszakra vagy fajgyűlöletre való uszítás révén”. Ebben az összefüggésben az eljárási szabályzatot a közelmúltban módosították. Az európai parlamenti képviselők feladataik teljesítése során tanúsítandó megfelelő magatartásáról szóló kódexet az Elnökség 2018. július 2-án fogadta el az új eljárási szabályzat mellékleteként.

C. A legújabb fejlemények

Az alábbiakban áttekintjük az Európai Unió legutóbbi fellépéseit a nők és a férfiak közötti egyenlőség terén.

1. A többéves pénzügyi keret (MFF 2014-2020) és a Jogok, egyenlőség és polgárság program

A Jogok, egyenlőség és polgárság program a nemek közötti egyenlőség megvalósítását és a nők elleni erőszak megszüntetését célzó projekteket támogat (A 2014 és 2020 közötti időszakra vonatkozó Jogok, egyenlőség és polgárság program létrehozásáról szóló, 1381/2013/EU rendelet). A Jogérvényesülés programmal (2013/1382/EU rendelet) együtt 15 686 millió euró áll a rendelkezésére 2020-ig (a többéves pénzügyi keretről szóló 1311/2013/EU rendelet), és a 2007-2013-as időszak hat programját foglalja magában, köztük a [Daphne III programot](#) (779/2007/EK határozat), valamint a [foglalkoztatási és társadalmi szolidaritási programnak](#) (PROGRESS) (1672/2006/EK határozat) „A megkülönböztetés elleni küzdelem és a sokféleség”, illetve a „Nemek közötti egyenlőség” szakaszait.

Az 1381/2013/EU rendelethez fűzött melléklet megállapítja, hogy a nemek közötti egyenlőség elősegítését más, megkülönböztetésellenes eszközökkel együtt az 1. csoporton belül támogatják, amely az előirányzott összegek 57%-át fedi le. A nők elleni erőszak leküzdése a 2. csoportba tartozik, amely a program pénzügyi keretösszegének 43%-át fedi le.

A 2019-es költségvetésben a 33 02 02. sor (a megkülönböztetésmentesség és az egyenlő bánásmód elősegítése) 37 262 000 euró összegű kötelezettségvállalási előirányzatról rendelkezik, ami növekedést jelent a kifizetésekben a 2015., 2016., 2017. vagy 2018. évi költségvetéshez képest, és azt jelzi, hogy előrehaladás történik a program megvalósításában. Emellett a 33 02 01. költségvetési sor (az uniós polgárok jogainak védelme és érvényesítése) 27 164 000 euróval rendelkezik többek között a nők elleni erőszak minden formájával szembeni védelem és azok leküzdése célkitűzésének támogatására. Ez a számadat szintén növekedést jelent a 2018. évben juttatott összeghez képest.

Egy 2016 őszén, az Európai Parlament Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottsága (FEMM) kérésére közzétett tanulmány áttekintést ad az Unió költségvetéséből a nemek közötti egyenlőségre egyes kiválasztott tagállamokban költött összegekről^[3].

2. A Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete (EIGE)

Az Európai Parlament és a Tanács 2006. decemberben hozta létre Vilniusban, Litvániában a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézetét, azzal az átfogó céllal, hogy előmozdítsa és megerősítse a nemek közötti egyenlőség – ideértve az esélyegyenlőség általános érvényesítését is – támogatását valamennyi uniós és nemzeti politikában. Az adatok és módszertani eszközök gyűjtése, elemzése és terjesztése formájában az uniós intézményeknek nyújtott technikai segítségnyújtása révén az Intézet részt vesz a nemi alapú megkülönböztetés elleni küzdelemben és segít a tudatosság növelésében is (lásd az EIGE online Kutatási és Dokumentációs központját: <http://eige.europa.eu/content/rdc>).

3. Az EIGE, mint az uniós bel- és igazságügyi ügynökségek hálózatának elnöke

2018-ban az EIGE volt az uniós bel- és igazságügyi ügynökségek hálózatának elnöke. A hálózatot 2006-ban hozták létre, és kilenc uniós ügynökségből áll, amelyek számos igazságügyi és biztonsági kérdéssel foglalkoznak, ilyen például a migráció és a határigazgatás témája, a kábítószer-kereskedelem, a szervezett bűnözés és az emberkereskedelem elleni küzdelem, továbbá az emberi és alapvető jogok és a nemek közötti egyenlőség kérdései. 2018 folyamán a hálózat megvizsgálta a digitalizációnak az ügynökségek tevékenységi területeire gyakorolt hatását, különös tekintettel arra, hogy a technológia milyen módon érinti a fiatal nőket és a férfiakat. E kutatás eredményei megmutatják, hogy az ügynökségek hogyan segíthetnek a kockázatok felszámolásában, a biztonság szavatolásában és az egyenlőség előmozdításában Európában. A hálózat 2018-as zárójelentését és megállapításait a FEMM bizottság 2019 márciusában tartott ülésén mutatták be, illetve elérhetővé tették az interneten (<https://eige.europa.eu/publications/eu-justice-and-home-affairs-agencies-cooperation-2018-final-report>).

[3][http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/571393/IPOL_STU\(2016\)571393_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/571393/IPOL_STU(2016)571393_EN.pdf)

4. A nők chartája és a Stratégiai szerepvállalás a nemek közötti egyenlőségért (2016–2019)

2010. március 5-én a Bizottság elfogadta a nők chartáját a nők és férfiak közti egyenlőség Európában és az egész világon történő előmozdításának javítása céljából^[4].

2015 decemberében a Bizottság közzétette a „[Stratégiai szerepvállalás a nemek közötti egyenlőségért \(2016–2019\)](#)^[5]” című dokumentumot Bizottság „A nők és férfiak közötti egyenlőségre vonatkozó stratégia (2010–2015)” című közleményének nyomán követéseként és folytatásaként^[6].

A stratégiai szerepvállalás az alábbi öt kiemelt cselekvési területet állítja középpontba:

- [a női munkaerő-piaci részvétel növelése és az egyenlő mértékű anyagi függetlenség biztosítása](#);
- [a nemek közötti bér, jövedelem és nyugdíj tekintetében fennálló különbségek csökkentése, és így a szegénység visszaszorítása a nők körében](#);
- [a nők és a férfiak közötti egyenlőség előmozdítása a döntéshozatalban](#);
- [küzdelem a nemi alapú erőszak ellen, valamint az áldozatok védelme és támogatása](#);
- [a nemek közötti egyenlőség és a női jogok világszintű előmozdítása](#).

5. A nemek közötti egyenlőségre vonatkozó cselekvési terv (2016–2020)

2015. október 26-án a Tanács elfogadta „A nemek közötti egyenlőségre vonatkozó cselekvési terv (2016–2020)” című következtetést^[7], amely a Bizottság és az Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ) „A nemek közötti egyenlőség és a nők társadalmi szerepvállalásának növelése: az EU külkapcsolati politikájának hozzájárulása a nők és a lányok életének átalakulásához (2016–2020)”^[8] című közös szolgálati munkadokumentumán alapul. Az új, nemek közötti egyenlőségre vonatkozó cselekvési terv hangsúlyozza, hogy „teljes mértékben meg kell valósulnia annak, hogy a nők és a lányok maradéktalanul és az egyenlőség elve alapján élvezhessenek minden emberi jogot és alapvető szabadságot, valamint hogy meg kell valósulnia a nemek közötti egyenlőségnek és a nők és lányok nagyobb mértékű társadalmi szerepvállalásának”.

6. Fenntartható fejlődési célok

Az ENSZ Közgyűlése 2015. szeptember 25-én „Világunk átalakítása: a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrend” címmel határozatot fogadott el a 2015-öt követő időszakra vonatkozó fejlesztési menetrendről^[9]. A 2030-ig tartó

---

[4]<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=URISERV:em0033>

[6]A következő stratégiáról 2014 szeptemberében kezdődtek meg az egyeztetések a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó, 2015 utáni új stratégiáról szóló workshop keretében, amely útjára indította a FEMM bizottság saját kezdeményezésű jelentésének elkészítését, és amelynek eredményeként elfogadták a nők és férfiak közötti egyenlőségre vonatkozó, 2015 utáni uniós stratégiáról szóló, 2015. június 9-i parlamenti állásfoglalást (HL C 407., 2016.11.4., 2. o.). A workshophoz való hozzájárulások elérhetők az Európai Parlament honlapján.

[7]A Tanács következtetései a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó cselekvési tervről (2016–2020), 2015. október 26.

[8]2015.9.21., SWD(2015) 0182.

[9]Az ENSZ közgyűlése által 2015. szeptember 25-én elfogadott 70/1. számú határozat.

időszakra vonatkozó menetrend 17 fenntartható fejlesztési célt és 169 célt foglal magában, melyek 2016. január 1-jén léptek hatályba. A fenntartható fejlesztési célok a millenniumi fejlesztési célokon alapulnak. Ugyanakkor a millenniumi fejlesztési célokkal szemben, amelyek csak a fejlődő országokban végrehajtott fellépésekre irányulnak, a fenntartható fejlesztési célok valamennyi országra vonatkoznak. Az 5. fenntartható fejlesztési cél – A nemek közötti egyenlőség megteremtése és a nők és lányok társadalmi szerepvállalásának megvalósítása – öt célt tartalmaz.

7. Az Európai Uniónak az Európa Tanács nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről és azok megelőzéséről szóló Egyezményéhez történő csatlakozása (Isztambuli Egyezmény)

Az Európa Tanács nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről és azok megelőzéséről szóló Egyezménye (Isztambuli Egyezmény), amely 2014-ben lépett hatályba, az első jogilag kötelező erejű nemzetközi eszköz a nők és lányok elleni erőszak nemzetközi szinten történő megelőzésére és felszámolására. Az Egyezmény átfogó jogi és szakpolitikai keretet hoz létre az ilyen jellegű erőszak megelőzése, az áldozatok támogatása és az elkövetők megbüntetése céljából. Az Egyezményt 2017 novemberében valamennyi uniós tagállam aláírta, 2018 márciusában pedig 18 tagállam ratifikálta (Ausztria, Belgium, Ciprus, Dánia, Észtország, Finnország, Franciaország, Hollandia, Lengyelország, Málta, Németország, Olaszország, Portugália, Románia, Spanyolország, Svédország, Szlovénia). Az Egyezmény hatáskörén belül rendelkezik az Unió az Egyezményhez való csatlakozásáról is.

2015 októberében az Európai Bizottság ütemtervet adott ki az EU Isztambuli Egyezményhez való lehetséges csatlakozására vonatkozóan, amelyet 2016 márciusában két, tanácsi határozatra irányuló javaslat követett, melyek egyike az Isztambuli Egyezmény Európai Unió nevében való aláírásáról, a másik pedig annak ratifikálásáról szólt.

A Tanácsban folytatott vitákat követően az a döntés született, hogy az Egyezmény aláírásáról szóló határozattervezetet ketté kell választani két külön határozatra, melyek egyike a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködésre, a másik pedig a menedékjogra és a visszaküldés tilalmára vonatkozik. Ezt a két tanácsi határozatot 2017 májusában fogadták el, majd ezt követően Věra Jourová, a jogérvényesülésért, a fogyasztópolitikáért és a nemek közötti esélyegyenlőségért felelős európai biztos 2017. június 13-án az Európai Unió nevében aláírta az Isztambuli Egyezményt.

Az egyezmény aláírása az első lépés abban a folyamatban, melynek végén az EU csatlakozik az Egyezményhez. A következő lépés a csatlakozáshoz az Egyezmény megkötéséről szóló tanácsi határozatok elfogadása. A Tanács szintjén a jogalkotási javaslatokról szóló megbeszélések keretét az alapvető és az uniós polgársági jogokkal, valamint a személyek szabad mozgásával foglalkozó munkacsoport (FREMP – intézményközi dokumentum száma [2016/0063\(NLE\)](#)) adja, amelynek megbeszélései középpontjában jelenleg egy olyan magatartási kódex áll, amely meghatározza majd az EU és tagállamai az Egyezmény végrehajtására irányuló együttműködésének módját.

Az Egyezményhez való csatlakozás folyamatának lezárásához az Európai Parlament egyetértése szükséges.

AZ EURÓPAI PARLAMENT SZEREPE

Az Európai Parlament jelentős szerepet tölt be az egyenlő esélyekkel kapcsolatos politika támogatásában, különösen a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság (FEMM) tevékenysége révén. A munkaerőpiacon az egyenlő bánásmód tekintetében a Parlament a rendes jogalkotási eljárás (együttdöntés) szerint hoz döntéseket, például a következőket illetően:

- a tőzsdén jegyzett társaságok nem ügyvezető igazgatói körében a nemek közötti egyensúly javításáról és kapcsolódó intézkedésekről szóló irányelvre irányuló javaslat ([COM\(2012\) 0614](#)) (lásd a Parlament első olvasatban, 2013 végén elfogadott állásfoglalását)^[10];
- a 92/85/EGK irányelv felülvizsgálata (lásd feljebb); első olvasatban^[11] a Parlament hosszabb, nevezetesen 20 hetes, teljes mértékben fizetett szülési szabadságot támogatott^[12]. Mivel a Parlament és a Tanács között nem jött létre megállapodás a Bizottság javaslatával kapcsolatban, a Bizottság visszavonta javaslatát és azt az „Új kezdet: a dolgozó szülők előtt álló, a munka és a családi élet összeegyeztetése terén jelentkező kihívások kezelése” című kezdeményezésre vonatkozó ütemtervvel helyettesítette^[13].

A Parlament továbbá saját kezdeményezésű jelentésekkel is hozzájárul a nemek közötti egyenlőség területének átfogó politikai fejlődéséhez, valamint annak révén is, hogy felhívja más intézmények figyelmét egyes problémákra, például az alábbiakra:

- a nőekkel szembeni erőszak elleni küzdelem saját kezdeményezésű jelentés elfogadásával, amely jelentés jogalkotási kezdeményezést kérelmez a Bizottság részéről az EUMSZ 84. cikke alapján a nők és a lányok elleni erőszak megelőzése területén megvalósuló tagállami fellépés előmozdítására és támogatására; ez az állásfoglalás számos ajánlást tartalmaz^[14], és a FEMM bizottság külön munkacsoportot hozott létre ezen állásfoglalás nyomon követésére;
- a 2019. évi nemzetközi nőnap a nők politikai hatalmára helyezte a hangsúlyt. A választott téma a nők jogainak központi eleme, mivel meghatározza a nők azon képességét, hogy részt vegyenek társadalmaink közös irányításában, illetve döntsenek arról. A nők és a férfiak közötti egyenlőség megvalósítása az Európai Unió célkitűzéseinek egyike. Az idők folyamán a jogalkotás, az ítélezési

---

[10]Az Európai Parlament 2013. november 20-i jogalkotási állásfoglalása a tőzsdén jegyzett társaságok nem-ügyvezető igazgatói körében a nemek közötti egyensúly javításáról és kapcsolódó intézkedésekről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatról – HL C 436., 2016.11.24., 225. o.

[11]Az Európai Parlament 2010. október 20-i jogalkotási állásfoglalása a várandós, a gyermekágyas vagy szoptató munkavállalók munkahelyi biztonságának és egészségvédelmének javítását ösztönző intézkedések bevezetéséről szóló 92/85/EGK tanácsi irányelv módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatról – HL C 70. E, 2012.3.8., 162. o.

[12]A tagállamok jogszabályainak összehasonlító elemzését az Európai Parlament Polgári Jogok és Alkotmányos Ügyek Tematikus Főosztálya által készített, „Szülési, apasági és szülői szabadság: az időtartamhoz és a juttatás összegéhez kapcsolódó adatok az Európai Unióban” című, 2015. évi, az Európai Parlament honlapján elérhető jelentésben találja.

[13]http://ec.europa.eu/smart-regulation/roadmaps/docs/2015_just_012_new_initiative_replacing_maternity_leave_directive_hu.pdf

[14]Az Európai Parlament 2014. február 25-i, a Bizottságnak szóló ajánlásokat tartalmazó állásfoglalása a nők elleni erőszak leküzdéséről – HL C 285., 2017.8.29., 2. o.

gyakorlat és a szerződések módosításai hozzájárultak ezen elv és végrehajtása megerősítéséhez az EU-ban. Az Európai Parlament mindig határozottan kiállt a nemek közötti egyenlőség mellett, és ez az esemény kiemeli a nők politikában való jelenlétének fontosságát, különösen a közelgő európai választások keretében;

- az Európai Parlament ajánlása a Tanács számára az ENSZ nők helyzetével foglalkozó bizottsága 62. ülészakára vonatkozó uniós prioritásokról, amely felhív a vidéken élő nők társadalmi szerepvállalásának megerősítésére, a nők kommunikációs eszközökhöz és információs és kommunikációs technológiákhoz való hozzáféréseinek biztosítására, valamint rámutat ezeknek a nők előmenetelére gyakorolt hatására, illetve ezt célzó eszközként való használatukra^[15]. A FEMM bizottság küldöttsége 2018 márciusában részt vett az ENSZ nők helyzetével foglalkozó bizottságának ülésén.

Emellett a Parlament minden bizottságának a munkájában a nemek közötti egyenlőség érvényesítésére törekszik^[16]. E célból két hálózatot hoztak létre a nemek közötti egyenlőség érvényesítésére a FEMM bizottság koordinálásával. A nemek közötti egyenlőség érvényesítésére az elnökök és az alelnökök között létrejött hálózat a nemi dimenzióknak a saját bizottságuk munkájába való bevezetését támogató képviselőket gyűjti össze. Munkájukat a nemek közötti egyenlőség érvényesítéséért felelős tisztviselők segítik az egyes bizottsági titkárságokon. A nemek közötti egyenlőséggel foglalkozó magas szintű munkacsoport a nemek közötti egyenlőség érvényesítésének tudatosítását és az erről szóló képzést mozdítja elő az Európai Parlament és a képviselőcsoportok munkatársai körében.

Martina Schonard
04/2019

---

[15]Az Európai Parlament 2018. március 1-jei ajánlása a Tanácshoz az ENSZ nők helyzetével foglalkozó bizottsága 62. ülészakára vonatkozó uniós prioritásokról – HL C 129, 2019.4.5., 58. o.

[16]Az Európai Parlament 2003. március 13-i állásfoglalása a nemek közötti egyenlőség érvényesítéséről az Európai Parlamentben – HL C 61. E, 2004.3.10., 384. o.

